

A 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (12/2013 (III. 28.) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

34 521 10	Szerszámkészítő
-----------	-----------------

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

Használható segédeszköz: számológép

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

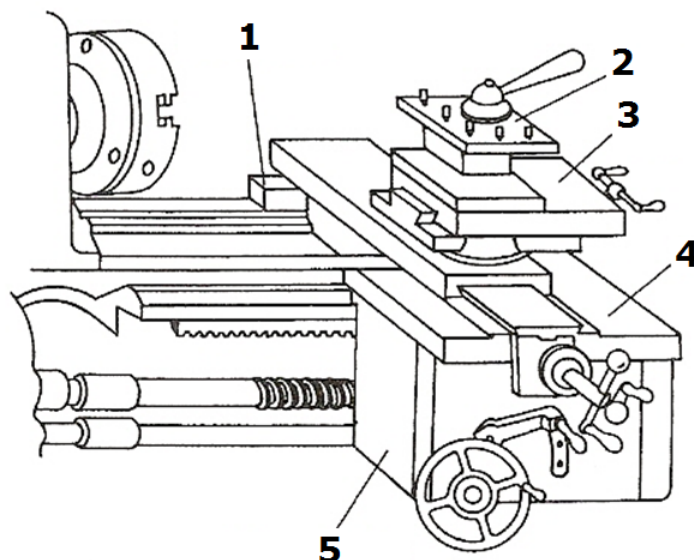
A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15%.

1. feladat**Összesen: 7 pont**

Az ábrán az egyik leggyakrabban alkalmazott forgácsoló gép szánszerkezete figyelhető meg.

- Írja a pontozott vonalra a szerszámgép megnevezését!
- Nevezze meg a szánszerkezet betűkkel jelzett elemeit!

Szerszámgép megnevezése: .....

A számok pontozott vonalra írásával nevezze meg az ábra egyes elemeit!

- Szánszekrény .....
- Késtartó .....
- Hosszán .....
- Keresztcsán .....
- Kéziszán .....

2. feladat**Összesen: 10 pont**

Feleletválasztási feladatok. A felsoroltak közül csak egy jó válasz van.

A helyes választ egyértelműen (bekarikázással, aláhúzással) jelölje!

Minden helyes válasz egy-egy pontot ér.

Válassza ki a felsoroltak közül a metrikus menet profilszögét!

- a) 40 fok
- b) 60 fok
- c) 30 fok
- d) 55 fok

Kivágáskor mi befolyásolja a vágórés nagyságát?

- a) a lemez anyaga
- b) a vágandó lemez vastagsága
- c) mindkettő
- d) egyik sem

Hány százalék szén tartalmazhatnak maximálisan az öntöttvasak?

- a) 2,06
- b) 6,67
- c) 0,8
- d) 4,4

Melyik vas-szén ötvözet jellemzője? Szénoldó képessége 1147 C-on 2,06 %.

- a) ferrit
- b) perlit
- c) ausztenit
- d) ledeburit

Simításnál a felületi minőség szempontjából melyik forgácsfajta a legkedvezőbb?

- a) nyírt
- b) folyamatos
- c) töredezett
- d) élrátétes

Válassza ki azt az esztergagépen alkalmazott orsót, amelyet csak menetvágásnál alkalmazunk!

- a) főorsó
- b) vonóorsó
- c) keresztorsó
- d) vezérorsó

Válassza ki az edzés után létre jövő szövetelemet!

- a) perlit
- b) ledeburit
- c) ausztenit
- d) martenzit

Melyik szerszámgép-vezérlés típusra jellemző az interpolátor?

- a) pontvezérlésű szerszámgépre
- b) szakaszvezérlésű szerszámgépre
- c) pályavezérlésű szerszámgépre
- d) egyikre sem

Válassza ki az Ø40h7-es méret felső határméretét!

- a) 40,000 mm
- b) 40,025 mm
- c) 39,985 mm
- d) 39,995 mm

Válassza ki, hogy a felsorolt mérőeszközök közül melyik azt, amelyikkel nem közvetlenül határozzuk meg a mért értéket!

- a) tolómérő
- b) mérőóra
- c) mikrométer
- d) egyik sem

3. feladat

Összesen: 10 pont

Döntse el az alábbi állításokról, hogy melyek az igazak (I), és melyek a hamisak (H)!

A helyes választ egyértelműen (bekarikázással, aláhúzással) jelölje!

Minden helyes válasz egy-egy pontot ér.

Az extrudáló gépek folyamatos alakajtolást végeznek.

- a) Igaz
- b) Hamis

Nagyolásnál nagy fogásvételt és nagy előtolást alkalmazunk,

- a) Igaz
- b) Hamis

Hosszgyalulásnál az egyenes vonalú főmozgást a szerszámtartóba fogott gyalukés végzi.

- a) Igaz
- b) Hamis

A CNC gépek koordináta rendszerét úgy alakítják ki, hogy az „X” tengely mindig a főorsó vonalában helyezkedik el.

- a) Igaz
- b) Hamis

Rockwell keménységmérés egyik szűrőszerszáma a 120 fokos gyémánt kúp

- a) Igaz
- b) Hamis

Köszörüléskor keményebb anyaghoz lágyabb kötésű, lágyabb anyaghoz keményebb kötésű korongot kell választani.

- a) Igaz
- b) Hamis

A ötvözetek lehűlése közben minden kristályból felszabadul az olvadáskor befektetett hőmennyiség. Így a hőmérséklet a teljes megszilárdulásig állandó marad.

- a) Igaz
- b) Hamis

Kivágáskor a kieső rész a selejt.

- a) Igaz
- b) Hamis

Marásnál a fogácsoló főmozgás forgómozgás, ezt végzi a szerszám. A forgácsoló mellékmozgások egyenes vonalú mozgások, ezeket végzi a munkadarab.

- a) Igaz
- b) Hamis

Az olvadáspontokat összekötő vonal a likvidusz, alatta az anyag szilárd.

- a) Igaz
- b) Hamis

4. feladat**Összesen: 10 pont**

Egy $l=20$ mm vastagságú fedélre $i=8$ darab, $d=18$ mm átmérőjű furatot fúrunk oszlopos fűrőgépen.

Adatok:

- a vágósebesség: $v_c = 18$ m/min,
- az előtolás $f = 0,3$ mm/ford,
- a fúró ráfutása és túlfutása: l_1 és $l_2 = \frac{1}{3}d$ mm.

Feladatok:

- a) Határozza meg a fűrőgépen beállítandó fordulatszám nagyságát! (A fűrőgépen rendelkezésre álló fordulatszámok 1/min-ben: ...120; 190; 300; 475; 750.....)
- b) Számítsa ki a fúrás gépi idejét!

5. feladat

Összesen: 2 pont

Az alábbi kérdések CNC programozásra vonatkoznak. Vezérlés bármely DIN 66025-ös szabványos kódokkal működő CNC eszterga- vagy CNC marógép (a feladat vezérlés független).

A helyes választ egyértelműen (bekarikázással, aláhúzással) jelölje!

- 5/1) Melyik kóddal jelezzük, hogy az előtolás mértékegysége mm/fordulat? 1 pont
- a.) G94
  - b.) G95
  - c.) G96

5/2) Melyik automatikus pályakövetés bekapcsolási kódot kell alkalmazni az alábbi kontúr marásakor?
1 pont

<p>a) G42 b) G41 c) G40</p>	<p>Ø 20 szármaró</p>
-------------------------------------	----------------------

6. feladat

Összesen: 6 pont

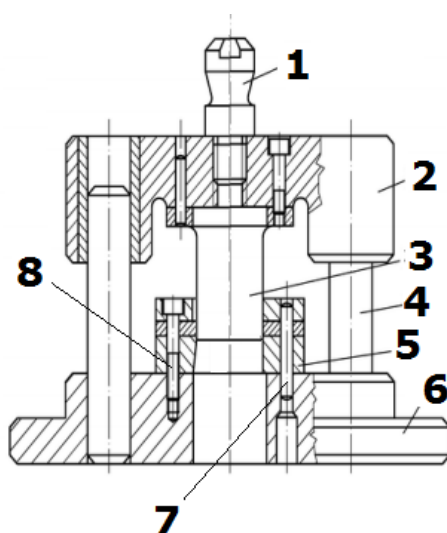
Értelmezze az alábbi mérettűrések megadását!

$\text{Ø } 20 \text{ H7/g6}$	
Az illesztés jellege	
Az illesztés rendszere	
A névleges méret	
$\text{Ø } 32 \text{ h5/P6}$	
Az illesztés jellege	
Az illesztés rendszere	
A névleges méret	

7. feladat

Összesen: 8 pont

Az ábrán egy vezetőoszlopos kivágó szerszám metszeti ábrázolása figyelhető meg.

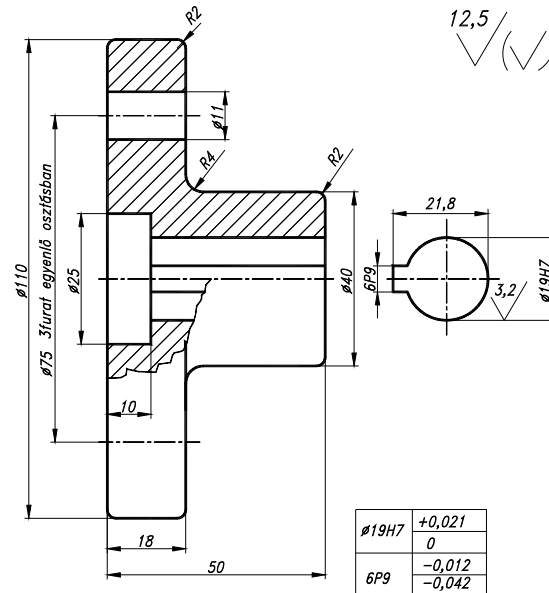
A számok pontozott vonalra írásával azonosítsa az ábra egyes elemeit!

- Alaplap .....
- Fejlap .....
- Kivágólap .....
- Bélyeg .....
- Befogócsap .....

- Vezetőoszlop .....
- Illesztő szeg .....
- Belső kulcsnyílású csavar .....

8. feladat**Összesen: 5 pont**

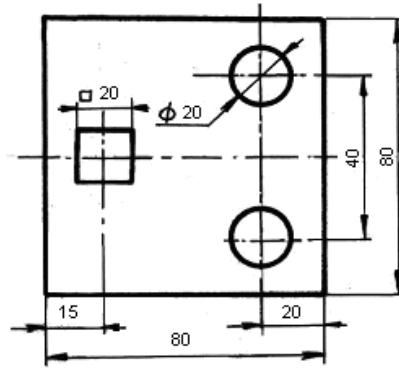
Az ábrán látható tárcsa műszaki rajzával kapcsolatban válaszoljon a következő kérdésekre! Jelölje be a helyes válaszokat!

- 8/1) Milyen vetületekben ábrázolja a rajz a tárcsát? 1 pont
- a) előnézet: kitéréses metszet, oldalnézet: félvetület
  - b) előnézet: félnézet-felmetszet, oldalnézet: helyi nézet
  - c) előnézet: félnézet-felmetszet oldalnézet: félvetület
  - d) előnézet: kitéréses metszet. oldalnézet: helyi nézet
- 8/2) Állapítsa meg azt, hogy hány darab furat található a tárcsán! 1 pont
- a) 4
  - b) 6
  - c) 2
  - d) 5
- 8/3) Milyen forgácsolási eljárással lehet elkészíteni a hornyot! 2 pont
- a) Marás
  - b) Vésés
  - c) Esztergálás
  - d) Üregelés
- 8/4) Mekkora a befoglaló méretei az alkatrésznek? 1 pont
- a) 110 x 50
  - b) $\phi 120$ x 60
  - c) $\phi 110$ x 50
  - d) $\phi 110$ x 21,8

9. feladat**Összesen: 15 pont**

A rajzon látható lemezalkatrészt egy lépésben kell kivágni és lyukasztani egy blokk szerszámmal!

Adatok:

– a szél és hídhulladék mérete $a = 3,5$ mm

Feladatok:

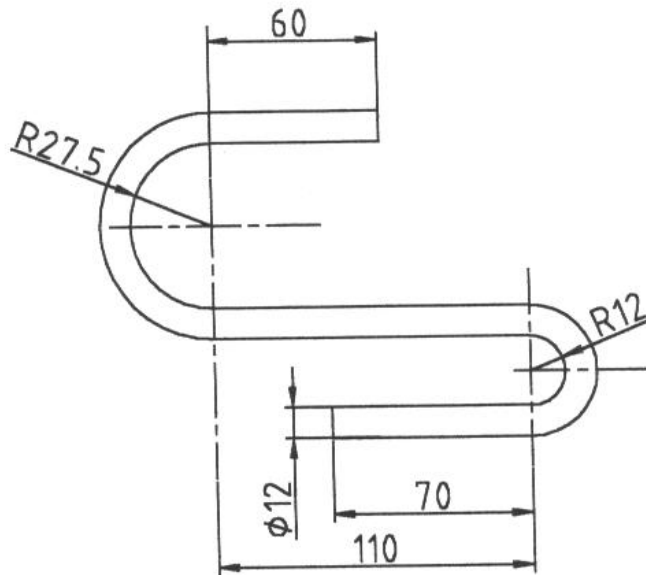
- Határozza meg a kivágás-lyukasztás során a vágási hosszt!
- Határozza meg a sávelőtolás értékét!
- Határozza meg a sáv szélességet!
- Határozza meg a sávkihasználás értékét százalékosan!

10. feladat**Összesen: 17 pont**

Az ábrán látható hajlított alkatrészt $d = 12$ mm átmérőjű, kör keresztmetszetű acélhuzalból készítjük. Számítsa ki a munkadarab kiegyenesített hosszát mm-ben!

Megjegyzés: A semleges szál eltolódásától eltekintünk.

11. feladat**Összesen: 4 pont**

a) **Egészítse ki az alábbi mondatot a felkínált két beillesztendő szó egyikével!** 2 pont

A ..... szikraforgácsoló gépek kitűnően alkalmasak lemezalakító szerszámok vágólapjának és egyéb alakos kontúrral bíró elemének kimunkálására.

Aláhúzással jelölje a helyes beillesztendő szót:

- süllyesztékes
- huzalos

b) **Válassza ki (jelölje be) az alábbi értékek közül azt, amelyik a huzalszikraforgácsolásnál a huzalátmérőt jellemzi!** 2 pont

- a) 0,01-0,05 mm
- b) 0,1-0,5 mm
- c) 1-5 mm
- d) egyik sem

12. feladat**Összesen: 6 pont**

Az ábrán látható egy menetes orsó és egy anyacsavar félnézet-félmetszetben. Készítse el az ábrák alatt a két alkatrész rajzát összezsavart állapotban szintén félnézet-félmetszetben! Ügyeljen a megfelelő vonalvastagságokra, és a metszeti vonalkázásra!

